

Aktéry tohoto případu je čtyřčlenná rodina z Brna. Mnoho let vládla v rodině pohoda. Čtyřčlenná rodina žila v panelovém bytě 2+1 a navzdory zdravotním problémům syna žili pěkně a ve vzájemné shodě.

Po asi čtrnácti letech trvání manželství se jim podařilo uskutečnit společný sen. Nedaleko Brna si zakoupili starší domek, který se rozhodli zrekonstruovat podle svých představ. Všichni se těšili. Zpočátku se rodině dál dařilo, nicméně na rodinném obzoru se stále častěji objevovaly mráčky neshod až přešly, mohu-li použít obrazných přirovnání, v kupovitá mračna každodenních hádek. V podstatě šlo o nekonečný řetězec vzájemných výčitek, co kdo měl udělat a neudělal, co slíbil a nesplnil, atd. etc. K vyhocení sporu přispělo i zhoršení zdravotního stavu syna, který byl opakovaně hospitalizován. Oba manželé v té době již také nebyli úplně zdraví, manžel musel pro značné zdravotní obtíže odejít do invalidního důvodu, rodina měla dluhy a existenční potíže. Domeček zůstal nedostavěn. V této době si členové rodiny už tak lezli na nervy, že prakticky nebyli schopni spolu mluvit ani pobývat společně v jedné místnosti. Žádný z manželů si však nepřál rozvod a oběma záleželo na potomcích, zejména chtěli být oporou nemocného syna.

V této době se manželé R. dozvěděli o možnosti mediace a dostavili se do našeho centra. Případ se zdál být velmi zapeklitý a téměř neřešitelný. Manželé se neustále- slovně- napadali, paní R. se k prvnímu sezení vyzbrojila několika sešitky, kde měla sepsány nedokončené úkoly manžela (včetně dat), oháněla se také výsledky sezení u psychologů, kteří údajně tvrdili, že její manžel je budižkničemu, lenoch, slaboch a vůbec žádný chlap a ona je obětí rodiny a chudák (ale dělá to tak ráda! ALE...) Při prvním sezení jsme se s kolegou omezili na zmapování problémů rodiny a manžele, zejména paní R. nebyla ochotná akceptovat pravidla mediace (neskákání do řeči, dodržování času atp.). Postupně, při dalších mediačních sezeních, jsme se doslova a do písmene prokousávali od jednoho tématu k druhému. Připadalo mi to jako restaurace starého cenného obrazu, kdy restaurátor postupuje krůček po krůčku, kopusek po kousíčku objevuje cennou malbu vespod. V narušených rodinných vztazích bylo navzdory pomalému postupu, přece jenom cítit snahu po vzájemném pochopení a toleranci, která byla počátkem sezení ne nulová, ale minusová. Zde se projevila velká výhoda mediace, možnost ventilovat své pocity. Manželé R. poprvé u mediace uslyšeli, jak se ten druhý v určitých situacích cítí. Bylo to pro oba velkým překvapením. Velikým plus mediace se ukázalo být obracet negativa v pozitiva. Oba, zejména paní, měli tendenci neustále vypočítávat, co druhý neumí, nezná, nevidí, nikdy nepochopí. Na otázku, jestli je vůbec něco, pro co si svého manžela váží, co na něm obdivuje, byla paní R. zaražena, ale posléze k údivu nás všech našla nejméně tucet pozitiv.

U pátého sezení došlo ke zvratu, kdy se celý tento případ vrátil jakoby za bod nula, to už se sezení účastnili i oba zletilí potomci manželů R. Paní R. odmítla chodit k mediaci, vždy se na poslední chvíli omluvila pro bolest hlavy či jinou zdravotní indispozici.

Přesto jsme- na přání ostatních členů rodiny- pokračovali v mediaci. Když se po dalších třech sezeních uspořádaly jakž takž vztahy trojice a dohodli jsme se na ukončení sezení, vstoupila do hry opět paní R. Přála si pokračovat v mediaci. Manžel, syn i dcera rádi souhlasili.

Teprve nyní jsme mohli začít pořádně a z gruntu stavět pravidla soužití této čtveřice. Nejbolavějšími tématy této rodiny byla nemožnost vzájemně komunikovat a dohodnout se na hospodaření s velmi skrovnými prostředky, které měli k dispozici (v té době už byli dlouhodobě nemocní tři členové rodiny a oba potomci studovali VŠ).

Vlivem mediačních sezení se rodina naučila, jak spolu mluvit (ev. i jak spolu mlčet). Začali opět společně večerět, trávili spolu nějaký čas, zpočátku to bylo 10-30 minut po společné večeři. Postupně si začali domů opět zvat bývalé přátele, o práci se opět dělili. Dohodli se na hospodaření, na tom, kdo bude „držet kasu“ (paní R.), manžel se snažil své ženě vyhovět s plněním takzv. mužských prací v domácnosti, ona

zase pochopila, jak složité je pro jejího muže odvádět při své těžké nemoci práci doma, když si k invalidnímu důchodu přivydělává, sám však pro svou potřebu nenárokoval vůbec žádné kapesné.

Naučili se navzájem na sobě místo negativ hledat pozitiva.

Velmi dlouhodobá a netypická mediace skončila neuvěřitelným happyendem. Manželé nám po vánocích přinesli společně napečené cukroví a vánoční dort s tím, že díky naší práci mediátorů měli poprvé po dvanácti letech pěkné pohodové společné vánoce.

Věra a Zdeněk

Většina mladých lidí se bere z lásky a předpokládá, že to tak bude už napořád.

Brzy po svatbě přišly děti, nejdřív syn, pak dcera. Zdeněk měl náročnou profesi i s nočními službami, pracoval i jako asistent na jedné z vysokých škol, byl velmi málo doma. Pěstoval také sporty, automaticky, stejně jako za svobodna, chodil s přáteli na pivo, vasedávali a bavili se do noci. Tréninky byly třikrát týdně, o víkendu zápasy. Věra s dětmi a minimem prostředků se ocitla v pro ni novém a neznámém prostředí sama, jen s malými potomky, kteří sotva žvatlali. Protože musela být doma s dětmi, a Zdeněk nebyl ochoten s dětmi pomáhat, musela zanechat svých aktivit a zájmů, které pěstovala za svobodna

(plavání, volejbal, divadla, koncerty, turistika, jízda na kole, lyžování). O to těžší bylo pro Věru přizpůsobit se nové situaci. Když skončila mateřská dovolená, nastoupila Věra zpět do zaměstnání, které ji bavilo a naprosto pohltilo. Po dlouhé době si mohla popovídat s dospělými lidmi. Přesto trvala stresová situace, protože plnila dvě role a snažila se své úlohy plnit dobře, zejména nezanedbávat děti. Potěšení jí v této situaci přinášely pozornosti kolegů. Časem se z jednoho z flirtů vyvinul vážný vztah, manželství bylo ohrožené rozvodem. Věra váhala jen kvůli dětem. Sociální pracovnice jí poučila o možnosti využít služeb mediátorů, věnovala Věře brožurku o rodinné mediaci. Věra se rozhodla mediaci zkusit, velkým problémem však bylo přesvědčit Zdenka, který žádné podobné metody neuznával.

Odmítal jakoukoliv formu pomoci, ujednání, dohody. O mimomanželském vztahu Věry vůbec nevěděl, situace mu vyhovovala taková, jaká byla. K potřebám své ženy byl hluchý a slepý. Teprve když Věra skutečně podala žádost o rozvod, souhlasil Zdeněk s mediací. I jemu záleželo na udržení rodiny, a nejen kvůli dětem.

S naší pomocí Zdeněk a Věra hledali pravidla nového soužití. Zdeněk uznal, že i Věra má nárok na svůj volný čas, své koníčky a své přátele, úkoly v domácnosti si rozdělili mezi sebe, i když stále převážná část úkolů spočívala na Věře. Věra byla spokojená zejména s tím, že Zdeněk si uvědomil, že své ženě by měl věnovat nějaký čas a také jí naslouchat. Že tím, když je sice doma, ale leží s novinami u televize, ji spíš dráždí než pomáhá, pokud se jí ani nezeptá, jak se jí vedlo, jak strávila den.

Byla sepsána dohoda, která obsahovala nová domácí pravidla trávení volného času i společně tráveného času doma. Dohoda obsahovala i pojistky, například co dělat, jak postupovat v případě nemoci dětí nebo rodičů nebo jiných nečekaných změn v rodině.

Manželství prošlo svou první vážnou krizí a s pomocí rodinné mediace a díky vztahu obou-Věry i Zdeňka-k potomkům, se podařilo vztah nejen udržet, ale znovu upevnit. Nejdůležitější bylo, že Věra se Zdeňkem našli cestu jeden k druhému.